
DE KLUIZENAAR

door CATHARINA W. ECK.

Even buiten het dorp stond een ruïne en ieder die haar zag, bleef onwillekeurig een oogenblik stilstaan, zoo schilderachtig was ze begroeid met klimop, terwijl tusschen de spleten hier en daar bloempjes bloeiden.

Een weinig verderop lag een groote tuin; in de lente prijkten daar de kerseboomen met hunne sneeuwwitte bloesems en later met de prachtige, roode vruchten. Ook groeiden er kruisbessen en aalbessen; de kleine struikjes bezweken haast onder den last van de vruchten.

Heel achter in dien tuin stond een huisje, dicht begroeid met een klimroos, wier fraaie bloemen het een vriendelijk aanzien gaven, want tot boven aan het dak zag men de prachtige roode rozen tusschen het groen uitkijken, en vóór het huisje stonden twee lijsterbessen wier witte bloemen in het voorjaar hun heerlijken, op meidoorn gelijkenden geur verspreidden, om tegen het najaar zich te tooien met de prachtige trossen oranjebessen.

In dat huisje woonde een eenzaam man, bekend onder den naam van „de kluzenaar.” Het was maar een heel klein huisje, want het bevatte slechts een woonkamer en een slaapkamer, doch het was voor den bescheiden man genoeg. Hij had de kleine kamers zoo gezellig mogelijk ingericht. Er stond niet meer in dan noodig was, doch de weinige meubelen waren smaakvol en een paar mooie schilderijen sierden den wand.

Vóór het huisje had hij een bank laten zetten, en als des avonds de zon onderging, zette hij zich daar neder en genoot van het verrukkelijk mooie uitzicht op de hooge duinen in de verte.

Door zijn vriendelijkheid, hulpvaardigheid, en ook door zijn liefdadigheid, had hij de harten gewonnen van allen in den omtrek. Vooral van kinderen hield hij veel.

Op ongeveer tien minuten afstand van zijne woning, woonde vrouw Klaasen; ze had drie kinderen, twee jongens, Frits en Johan, en één meisje, Gonda geheeten. Als de kinderen over de heg van zijn tuin keken, riep hij hen binnen, liet hun zijn boomen en planten zien, en maakte hen opmerkzaam op de schoonheid daarvan. En als het ooft in den boomgaard rijp was, dan steeg de vreugde ten top. Dan mochten de kinderen uit de buurt bij den kluizenaar komen en het was hem een genoegen hen op de heerlijke vruchten te onthalen en nog wat mede te geven voor de ouders en broertjes en zusjes thuis bovendien.

Op zekeren keer echter waren de drie kinderen van welke ik jullie sprak, Frits, Johan en Gonda, heel ondeugend niet alleen, maar ook verregaand ondankbaar. Ze hadden bij den kluizenaar zooveel kersen mogen eten als ze maar wilden en nog een zak vol mede naar huis gekregen, maar toch hadden ze nog niet genoeg. Ze wisten, dat de kluizenaar dien dag naar de naburige stad ging en ze spraken af om als hij weg was den tuin nog eens in te gaan, en nog een goede mand vol kersen te plukken.

Er stonden zooveel kerseboomen, en hij zou er dus niets van bemerken. Ze gingen op den loer staan, en toen ze gezien hadden, dat hij het huis verliet, slopen ze den tuin in. Overal was het doodstil, en ze gingen aan het werk, of, beter gezegd, aan het stelen. Frits had een mand meegenomen en krom tot boven in den boom; daar zaten de mooiste kersen. Niet lang duurde het, of hij kwam met zijn buit naar beneden; Johan en Gonda hadden onderwijl dapper gegeten. Aan den kluizenaar dacht geen van hen; die zou wel als gewoonlijk den geheelen dag wegblijven.

Doch ditmaal hadden ze misgerekend, want plotseling, als uit den grond verrezen, stond de oude man voor hen.

O, hoe schaamden ze zich nu! De kluizenaar zeide niets, hij keek hen alleen maar aan, en wees gebiedend naar het

tuinhek. Het was een verlichting voor hen, toen ze er buiten stonden. Met de vriendschap was het nu gedaan; soms keken

er nog wel eens kinderen over de heg, maar de kluzenaar verscheen niet, om hen uit te noodigen in den tuin te komen. De ondankbaarheid der kinderen had hem diep gekrenkt.

De winter was ingetreden, een strenge winter. Gedurende eenige dagen lag de sneeuw zóó hoog, dat er bijna geen doorkomen aan was; en de rivier was dichtgevroren. Wie niet noodzakelijk uit moest, bleef kalm thuis. Er heerschte veel gebrek, de houtvoorraad werd steeds kleiner en de steenkool raakte op. En al had men brandstof, dan was het haast niet warm te stoken. Vele vogels kwamen van honger om, want ze konden door de sneeuw en den hard bevroren grond geen voedsel vinden en de armen waren blij, dat ze zelf brood hadden.

Bij de weduwe Klaasen vooral, zag het er treurig uit; zij

en Frits waren sinds twee weken ziek, en Johan en Gonda moesten voor alles zorgen. Nu was er geen stuk hout meer in huis. Wat te doen?

Vastbesloten nam Gonda een mand, bond een doek om het hoofd en haalde moeders versleten mof te voorschijn, opdat hare handen niet zouden bevriezen. Zachtjes wilde ze wegsluipen, om de zieken niet te storen; doch Johan had haar gezien en liep haar na.

„Waar ga je heen?” vroeg hij.

„Hout halen in het bosch; er is niets meer en we kunnen zoo niet blijven zitten.”

„Goed, dan gaan we samen.”

Johan pakte zich nu ook warm in en beiden gingen op weg.

Ze waadden door de sneeuw en kwamen slechts langzaam vooruit, maar eindelijk vonden zij de plek. Zij zochten ijverig, zoodat zij gauw de mand vol hadden. Nu konden ze naar huis teruggaan, en het werd tijd ook, want het begon al te schemeren.

„Maar waar zijn we nu toch?” vroeg Johan. „Het komt me hier zoo vreemd voor, ik weet heelemaal den weg niet meer. Onze voetsporen zijn ook niet meer te zien, anders zouden die ons den weg kunnen wijzen.”

„Wat moeten we nu doen?” zeide Gonda. „Moeder zal ongerust worden en ik ben zoo vreeselijk koud en het wordt zoo donker.”

Het arme meisje begon bitter te schreien.

„Je moet nu niet huilen,” zeide Johan, „daar komen we niet verder mee. Laten we liever probeeren den weg te vinden.”

„Ach neen, ik kan niet verder,” zeide Gonda, „mijn voeten doen zoo'n pijn.”

Nauwelijks had ze dit gezegd, of er stond een hond naast haar. Het was Kees, de hond van den kluzenaar. Hij besnuffelde Gonda en begon te blaffen.

„Wat is er, Kees?” klonk een stem uit het bosch, en het volgende oogenblik stond de gevreesde kluzenaar voor de kinderen; de gevreesde kluzenaar zeg ik, want sinds de kinderen heimelijk zijn tuin waren binnengeslopen om

de kersen te stelen, waren ze bang voor hem geworden.

„Hoe komen jelui zoo laat alleen in het bosch?” vroeg hij verwonderd.

„Moeder en Frits zijn ziek”, antwoordde Johan, „ze liggen beiden te bed en er was geen hout meer in huis. Daarom zijn we het bosch ingegaan om wat te zoeken en we hebben een heele mand vol gevonden ook, ziet u maar eens. Maar nu is Gonda zoo koud en ze kan niet verder, en we weten ook den weg naar huis niet te vinden.”

„Dan zal ik met jelui medegaan”, antwoordde de kluzenaar vriendelijk; hij nam Gonda op den arm en Johan volgde hem met de mand met hout. Ze waren niet zoo heel ver van huis afgedwaald, maar door de sneeuw kon men in het bosch de voetpaden niet meer onderscheiden; daarom zag het er nu overal 't zelfde uit, zoodat de kinderen niet meer wisten, welken kant ze moesten gaan.

„We zullen eens even naar mijn huis gaan”, zeide de kluzenaar tot de kinderen; „ik heb nog een stuk vleesch in mijn kast staan; daar zal ik voor Moeder wat van meenemen, en van daar breng ik jelui thuis!”

Het drietal stapte dus naar de woning van den ouden man. Hij haalde een stuk vleesch uit de kast, en een zak vermicelli en toen gingen ze naar het huis van vrouw Klaasen.

Moeder was pas wakker en had dus niet veel tijd gehad, om zich ongerust te maken over het lang uitblijven der kinderen.

De kluzenaar vertelde haar, hoe alles zich had toegedragen, daarna maakte hij het vuur aan, sneed het vleesch in kleine stukjes, en zette het met wat zout in een pan met water op het fornuis. Toen vertrok hij, met de belofte, dat hij den volgenden dag weer terug zou komen.

En hij hield woord. Den volgenden morgen verscheen hij reeds vroeg met een groote mand met turf en hout en een heerlijke sukadekoek voor de kinderen. Maar bij dien eenen dag bleef het niet; hij kwam elken dag, zoolang Moeder en Frits ziek waren en verzuimde nimmer wat brandstof, eetwaren of de een of andere versnapering voor de kinderen mede te brengen.

Beschaamd hadden Gonda en Johan dat alles aangezien. Hoe ondankbaar hadden ze zich indertijd niet gedragen tegenover den ouden man, en hoe had hij dit vergolden! Wie weet, of ze beide niet van koude in het bosch omgekomen zouden zijn, als de kluizenaar niet op het juiste oogenblik verschenen was. Maar ze zouden nu ook toonen, dat ze dankbaar waren voor alles wat hij voor hen gedaan had. Gonda zou den volgenden morgen heel vroeg met den bezem naar zijn huisje gaan, en dan zou ze, vóór hij opgestaan was, de sneeuw voor zijn deur wegvegen. En Johan zou een emmer water voor hem pompen en die voor zijn deur zetten; dat behoefde hij dan ook zelf niet te doen.

Een vergenoegde glimlach gleed over het gelaat van den grijsaard, toen hij den volgenden morgen zijn deur opende, en de sneeuw niet naar binnen viel, maar er integendeel een pad was vrijgemaakt en de emmer water reeds klaar stond. Het was maar een kleinigheid, wat de kinderen gedaan hadden, maar voor den kluizenaar had die vriendelijke daad groote waarde.

Ten slotte kwam er ook aan den strengen winter een einde. De sneeuw smolt onder den warmen gloed der zon, de knoppen der boomen barstten open, sneeuwkllokjes en crocussen, die zoo lang bedolven waren geweest onder de sneeuw, vertoonden zich in het gras, en vroeg in den ochtend hoorde men de spreuwen fluiten. Mensch en dier waren vervuld van blijdschap over de heerlijke lente.

In Mei zou de kluizenaar zijn verjaardag vieren, en dan wilden de kinderen van vrouw Klaasen hem eene verrassing bereiden.

Ze stonden dan ook dien morgen heel vroeg op, en gingen naar het veld om bloemen te plukken. Gonda vlocht een mooien krans en Johan en Frits maakten elk een grooten ruiker. Ze hadden zich achter een boom verborgen, om te zien, wanneer de kluizenaar naar zijn tuin ging. Nauwelijks had hij zich daarheen begeven, of ze kwamen te voorschijn, hingen den krans om de leuning van zijn stoel en schikten

de bloemen in de vazen, die op den schoorsteen stonden.

Frits had nog een pot met Lelietjes van Dalen van Moeder meegebracht, en die zette hij op een klein tafeltje voor het raam, zoodat het er in de kamer recht feestelijk uitzag. Als de kluizenaar nu uit den tuin kwam, zou hij de verrassing zien.

Langzaam schreed de grijsaard naar zijn woning. Een oogenblik bleef hij voor de deur staan en beschouwde met welgevallen de vele knoppen aan de klimroos; daarna trad hij binnen.

Ontroerd bleef hij staan. Wat verspreidde dat Lelietje van

Dalen een lieflijken geur, en wat was die krans keurig gevlochten! En dan prijken daar op den schoorsteen nog twee reuzenbouquetten! Hij was niet arm, onze kluizenaar, hij kon, om zoo te zeggen, koopen wat hij wilde, doch hij was altijd

dankbaar voor de minste vriendelijkheid, hem bewezen. Waar nood te lenigen viel, was hij gereed om te helpen, doch hij hielp steeds in alle stilte; en dankbaarheid verlangde hij niet.

„Doe wel en zie niet om”, was zijn leuze.

Des middags begaf hij zich naar de woning der weduwe.

„Wel, wel”, sprak hij, „wat hebben jelui me verwend! Mijn hartelijken dank voor al die mooie bloemen! Jelui hebben me een heel groot genoeg daarmede gedaan. Maar nu komen jelui toch zeker straks even bij me? Ik heb een heerlijke vruchtentaart uit de stad laten komen, die zullen we eens proeven en dan drinken we er een glaasje limonade bij, die ik zelf gemaakt heb.”

De vriendschap tusschen de kinderen en den kluizenaar bleek thans een hechte vriendschap te zijn, en ze bleef ongestoord voortduren tot God hem wegriep van de aarde. Maar in de harten van vrouw Klaasen en hare kinderen bleef hij in dankbare herinnering voortleven en zijn graf op het kleine dorpskerkhof, is steeds met bloemen versierd.

